	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

Bölüm Adı	İlahiyat			Güncelleme Tarihi	15/09/2026
Dersin Kodu	**Dersin Adı**	**Dersin Türü**	**Yıl**	**Yarıyıl**	**AKTS**
إي إلف 2052022371	أصول التفسير	إلزامي	2	3	3

Dersin Seviyesi		
بكالوريوس		
Haftalık Ders Saati (Kurumsal)	**Haftalık Uygulama Saati**	**Haftalık Laboratuvar Sayısı**
2	0	0

Öğrenim Türü
التعليم النظامي
Eğitim Dili
اللغة العربية
Dersin Amacı
تقديم معلومات عن العلوم اللازمة لفهم القرآن الكريم وتفسيره تفسيرًا صحيحًا.
Dersin Ön Koşulu Olan Dersler
لا يوجد
Dersin Ön Koşulu Olduğu Dersler
لا يوجد
Dersin İçeriği
العلوم التي ينبغي معرفتها لفهم القرآن الكريم فهمًا صحيحًا.
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar
لا يوجد
Staj Durumu
لا يوجد

Ders Kitabı / Malzemesi*	
1	الإتقان في علوم القرآن عبد الرحمن بن أبي بكر، جلال الدين السيوطي (ت 911 هـ) المحقق: محمد أبو الفضل إبراهيم [ت 1401 هـ] الناشر: الهيئة المصرية العامة للكتاب الطبعة: 1394 هـ/ 1974 م
2	
3	
4	
5	
6	

İlave Kaynak(lar)*	
1	البرهان في علوم القرآن بَدْر الدِّينِ مُحَمَّد بْن عَبْدِ اللَّهِ بْن بهادر الزركشي (المتوفى: 794هـ) المحقق: محمد أبو الفضل إبراهيم الطبعة: الأولى، 1376 هـ - 1957 م الناشر: دار إحياء الكتب العربية عيسى البابى الحلبي وشركائه
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri/Görevlileri
أستاذ مساعدأور خان ايبيلكين

	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

Ders Asistanı/Asistanları

DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI**	
ÖÇ-1	يتعلم علوم القرآن المتعلقة بألفاظ القرآن ومعانيه وأبعاده التاريخية.
ÖÇ-2	يكتسب معرفة حول فهم القرآن وتفسيره تفسيرًا صحيحًا في العصر الحاضر.
ÖÇ-3	يعرف العلوم اللازمة لتفسير آيات القرآن تفسيرًا صحيحًا.
ÖÇ-4	يدرك التفسيرات الخاطئة للقرآن.
ÖÇ-5	يفسر القرآن تفسيرًا صحيحًا.
ÖÇ-6	

HAFTALIK DERS İÇERİKLERİ

Hafta	Konular	Hedefler	Yetkinlikler			Kaynaklar ***
			Bilgi	Beceri	Yetkinlik	
1.	أسباب النزول	يشرح مفهوم سبب النزول.	x			➢ الإتقان في علوم القرآن.
		يعرف إسهام أسباب النزول في فهم القرآن فهمًا صحيحًا.	x			
		يقدم أمثلة على أهمية معرفة أسباب النزول.			x	
		يبين كيفية نزول بعض الآيات بحسب صور نزول الوحي.			x	
2.	الناسخ والمنسوخ	يشرح مفهومي الناسخ والمنسوخ.	x			➢ الإتقان في علوم القرآن.
		يعدد إمكان النسخ وأنواعه.		x		
		يقوّم أدلة القائلين بالنسخ والمخالفين له.			x	
3.	المحكم والمتشابه	يشرح مفهومي المحكم والمتشابه.	x			➢ الإتقان في علوم القرآن..
		يعدد أنواع المتشابه.		x		
		يعرف آراء العلماء في الآيات المتشابهة.			x	
4.	إعجاز القرآن	يعرف المقصود بمفهومي إعجاز القرآن.	x			➢ الإتقان في علوم القرآن.
		يشرح آراء العلماء في إعجاز القرآن		x		
		يعدد وجوه إعجاز القرآن.		x		
5.	غريب القرآن	يشرح مفهوم غريب القرآن.	x			➢ الإتقان في علوم القرآن.
		يقدم أمثلة على غريب القرآن.		x		
		يشرح أثر وجود الألفاظ الغريبة في القرآن في كونه عربيًا.			x	
6.	قصص القرآن	يشرح مفهوم قصص القرآن.	x			➢ الإتقان في علوم القرآن.
		يعدد أنواع القصص في القرآن ويقدم أمثلة عليها.			x	
		يقوّم حِكَم استخدام أسلوب القصص في القرآن.			x	
7.	الوجوه والنظائر	يشرح مفهومي الوجوه والنظائر.	x			➢ الإتقان في علوم القرآن.
		يعرف الآراء المختلفة في موضوع النظائر.		x		
		يقدم أمثلة على الوجوه والنظائر.			x	
8.	Ara Sınav Haftası Ara sınav; ilk 7 hafta işlenen konuları ve hedefleri kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme araçlarıyla gerçekleştirilecektir.					
	Ara sınav değerlendirilmesi	**Sınav %**	**Ödev %**	Oranlar, ders sorumlusu öğretim elemanı tarafından belirlenerek yandaki tabloya işlenir.		
		100	**-**			
9.	فضائل القرآن، والمناسبة بين الآيات والسور	يشرح مفهومي فضائل القرآن والمناسبة بين الآيات والسور.	x			➢ الإتقان في علوم القرآن.
		يقوّم الروايات الواردة في فضائل القرآن.		x		
		يشرح وجوه المناسبة بين الآيات والسور.			x	

10.	الأقسام في القرآن	يشرح أسباب ورود القسم في القرآن، وأقسام القسم، وأسباب ورود «لا» في صدر بعض الأقسام.	x			➢ الإتقان في علوم القرآن.
11.	مشكل القرآن	يشرح مفهوم مشكل القرآن.		x		➢ الإتقان في علوم القرآن.
		يقدم أمثلة على مشكل القرآن		x		
12.	مبهمات القرآن	يشرح مفهوم مبهمات القرآن.	x			➢ الإتقان في علوم القرآن.
		يشرح أسباب وجود الألفاظ المبهمة في القرآن ويقدم أمثلة عليها.			x	
13.	التكرار في القرآن	يعرف مفهوم التكرار ويشرح آراء العلماء في هذا الموضوع.	x			➢ الإتقان في علوم القرآن.
		يعدد أنواع التكرار في القرآن ويقدم أمثلة عليها.	x			
14.	مبهمات القرآن					➢ الإتقان في علوم القرآن.
		يشرح مفهوم مبهمات القرآن.	x			
15.	الأمثال والحقيقة والمجاز	يشرح مفاهيم المثل والحقيقة والمجاز.	x		x	➢ الإتقان في علوم القرآن.
		يعرف أنواع الأمثال.	x		x	
		يعدد آراء العلماء في الحقيقة والمجاز.		x		

Yarıyıl Sonu Sınavı Haftası

- Yarıyıl sonu sınavı; ilk 7 hafta işlenen konuların %25'ini, ara sınav sonrası işlenen konuların %75'ini kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme aracıyla gerçekleştirilecektir.

Öğrenci Sorumlulukları ve Ödevler

Öğrenci Sorumlulukları:

1. Her konuyla ilgili ilave kaynaklarda yer alan yayınların bireysel olarak araştırılması.
2. Öğrencilerin aktif katılım sağlamaları için ilgili haftanın konusuna ilişkin kaynakları okuması.
3. Derse devama ilişkin sınırın aşılmaması.
4. Dersin hedeflerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin ders sorumlusu öğretim elemanına geri bildirimlerde bulunması.

Ödevler

Konusu:

Açıklama:

Son Teslim Tarihi:

Yarıyıl İçi Değerlendirmeye Katkısı (%):

	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

Ders Değerlendirme		
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri	Adet	Değer
الاختبار النصفي	1	100
المجموع		100
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri	Adet	Değer
الاختبار النهائي	1	100
المجموع		100
أنشطة الفصل الدراسي		%40
أنشطة نهاية الفصل الدراسي		%60
المجموع		%100

Ders İş Yükü			
Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yükü (Saat)
الاختبار النصفي	1	1	1
الاختبار النهائي	1	1	1
المشاركة في الدرس	14	2	28
الدراسة الفردية	10	1	10
الدراسة الفردية للاختبار النصفي	4	2	8
الدراسة الفردية للاختبار النهائي	6	3	18
القراءة	5	1	5
Toplam İş Yükü (Saat)			71
AKTS (Toplam İş Yükü/30)			2.36

	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

مصفوفة مخرجات البرنامج (PÇ) ومخرجات التعلم (ÖÇ) لمقرر تاريخ التفسير

Öğretim Çıktıları / Program Çıktıları	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
PÇ1) Kur'an'ı ve ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.	5	5	5	5	5		
PÇ2) Hadis ve ilgili konularını bilir anlar ve yorumlar.	4	4	2	3	5		
PÇ 3) Hz. Peygamberin hayatıyla ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.	4	4	2	3	5		
PÇ 4) Temel İslami İlimlerle ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar.	5	5	5	5	4		
PÇ 5) Türk ve İslam tarihi, sanatları ile ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar.	1	1	1	1	1		
PÇ 6) Felsefe ve din bilimleri konularıyla ilgili bilgileri değerlendirme ve yorumlayabilme yeteneğine sahip olur.	1	1	2	2	2		
PÇ 7) İlahiyat alanında toplumun ihtiyaç duyduğu konularda bilimsel, sosyal ve kültürel ulusal/uluslararası faaliyetlere katılır ve ilgili konularda elde ettiği bilgileri kullanma, geliştirme ve aktarma becerisini kazanır.	4	4	3	3	4		
PÇ 8) İlahiyat alanındaki verileri toplama, proje üretme, strateji geliştirme, etkinlik planlama, gerçekleştirme ve topluma sunma becerisine sahip olur.							
PÇ 9) Sistematik, tutarlı, eleştirel ve yaratıcı düşünme yetenek ve kapasitesini geliştirir. Disiplinler arası bakış açısı ile değerlendirme yapabilir.	4	4	2	2	2		
PÇ 10) Türkçeyi güzel ve doğru kullanır ve konuşur. Hitabet sanatının inceliklerini bilir ve uygular.	5	5	4	3	4		
PÇ11) Alanında kendisini daha iyi geliştirmeye yardımcı olacak bilgisayar, internet gibi bilgi teknolojilerini kullanma becerisine sahip olur.	2	2	3	2	2		
PÇ 12) Formasyonunun gerektirdiği kurumlara ve faaliyetlere iştirak ve intibak eder. Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası dini, kültürel ve sosyal politikalarının geliştirilmesinde aktif rol üstlenebilir.	2	2	4	2	3		
PÇ 13) Bilgi birikimini uygulama ve eğitim-öğretim alanına taşıyabilir ve farklı ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri kullanabilir.	2	2	1	2	1		
PÇ 14) Yaşayan dünya dinleri ve dinî akım mensuplarıyla iletişim kurup, aracı roller üstlenip, bir arada yaşamaya yönelik ortak projeler üretebilir.	2	2	2	2	2		
PÇ 15) Yaşam boyu öğrenme, öğretme ve kendini geliştirme alışkanlığı kazanır.	5	5	2	2	2		
PÇ 16) Mesleki dil ve terminolojiye hâkim olur. Arapça, Osmanlıca ve Batı dillerinde yazılmış kaynakları ve metinleri okuyup değerlendirebilir. Yerli ve yabancı meslektaşlarıyla bilimsel ve kültürel iletişim kurabilir.	1	1	2	5	3		
PÇ 17) Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel, kültürel, dinî değerler ve mesleki etik ilkelere uygun davranır Bilgisiyle örtüşen davranışlar sergileyerek topluma örnek olma şuuruyla hareket eden iyi bir insan ve vatandaş olur. Beşeri münasebetlerinde ve iletişiminde gerekli özelliklere sahip olur ve sosyal ilişkileri olumlu düzeyde yürütebilir.	5	5	4	4	2		
PÇ 18) Dini konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirme, sorunlara yazılı ve sözlü olarak çözüm önerileri sunma becerisi kazanır.	1	1	2	2	1		
PÇ 19) Dinî konularda uzman kişilerle bilgi alışverişinde bulunma ve tartışma becerisine sahip olur.							
PÇ 20) İlahiyat alanındaki sorunları dinî temel kaynaklardan hareketle tanımlar ve gerektiğinde bireysel ve ekip halinde çalışarak çağdaş sorunlara bilimsel ve objektif alternatif çözümler üretebilir.	4	4	1	1	2		

	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

مصفوفة المعايير الخاصة بالبرنامج (PÖÖ) ومخرجات التعلم (ÖÇ) لمقرر تاريخ التفسير

Öğretim Çıktıları / Programa Özgü Ölçütler	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
PÖÖ 1 Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma							
PÖÖ 2 Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma	3	2	3	1	1		
PÖÖ 3 İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme							
PÖÖ 4 Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma	3	3	4	4	3		
PÖÖ 5 Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma	2	2	3	4	2		
PÖÖ 6 Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma	4	3	2	2	2		
PÖÖ 7 Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 8 Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 9 Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma							
PÖÖ 10 Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 11 Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 12 Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma							
PÖÖ 13 Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 14 İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma	2	2	2	1	1		

ملاحظات:

* تُكتب المصادر وفق قواعد كتابة قائمة المراجع في نظام توثيق إسناد.

** يمكن فتح صف لإضافة مخرج تعلم إضافي.

*** تُوثق المصادر وفق طريقة الإحالة داخل النص في نظام إسناد.

**** يجوز لعضو هيئة التدريس المسؤول عن المقرر، عند الحاجة، تكليف الطلاب بواجب أو واجبات تكون أساسًا للقياس والتقويم بما يتناسب مع محتوى المقرر وأهدافه.